

z dnia 29 stycznia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Narkomanii na 2018 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. - o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.), art. 41 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. - o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zadania realizowane w ramach programu, o którym mowa w § 1 w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii będą jednocześnie stanowiły element i wsparcie dla działań gminy związanych z realizacją ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mietków.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Mietków.

Przewodnicząca

Helena Artymowicz

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII NA 2018 ROK

I. Wstęp

Obowiązek corocznego uchwalania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii wynika wprost z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zmianami) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224 ze zmianami).

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- 4) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 6) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii określona została polityka władz lokalnych wobec występujących problemów alkoholowych – zarówno wymiernych (np. przestępstwa, wypadki drogowe), jak i niewymiernych (ból i cierpienie). Dokument ten stanowi kontynuację prowadzonych już zadań. Dlatego też zadania i dobrane wskaźniki ich realizacji są tożsame z Programem realizowanym w 2017 roku. Cele, podejmowane działania oraz oczekiwane rezultaty zostaną doprecyzowane podczas realizacji, tak aby w pełni odpowiadały potrzebom i służyły rozwiązaniu problemów mieszkańców gminy Mietków. Program uwzględnia zasoby lokalnego środowiska, a celem jego realizatorów jest doskonalenie i rozwijanie lokalnego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Uniwersalny charakter problemów związanych z alkoholem i narkomanią czyni Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii jednym z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mietków. Obejmuje on działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uwzględniający potrzeby i możliwości finansowe gminy. Umieszczenie zadań wynikających z dwóch odrębnych ustaw w jednym Programie wynika przede wszystkim z faktu, że do większości problemów wynikających z używania alkoholu lub narkotyków można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Zadania w nim zaprojektowane są kontynuacją zadań realizowanych od kilku lat przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Oświaty, Policji, Sądu, Służby

Kuratorskiej, Służby Zdrowia. Zadania w nim zapisane są zgodne z zadaniami nałożonymi na gminy przez w/w ustawy a także odpowiadają kierunkom działań określonych w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za priorytetowe działania na terenie gminy Mietków nadal uznaje się działania ukierunkowane na ograniczenie niekorzystnych zjawisk, skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży, poprzez realizację programów profilaktycznych w szkołach, organizację czasu wolnego

ze wskazaniem właściwych wzorców zachowań realizowane głównie poprzez Świetlice Postaw Twórczych (działające w strukturze Gminnego Ośrodka Kultury) oraz specjalistyczną pomoc w tym terapię psychologiczną.

Program finansowany będzie ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz innych dochodów budżetowych gminy.

Warto podkreślić, że uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych. W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej. Model leczenia tego schorzenia musi być dostosowany do takiego sposobu postrzegania tej choroby.

Szkody spowodowane przez alkoholizm, jak również przez ryzykowne i szkodliwe spożywanie alkoholu występują w trzech głównych wymiarach:

- 1) **indywidualnym** – oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób pijących,
- 2) **społecznym** – negatywne oddziaływanie fizyczne i psychiczne na członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie itp.,
- 3) **ekonomicznym** – koszty: leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu pomocy społecznej i ubezpieczeń, leczenia odwykowego, przedwczesnej umieralności, spadku wydajności w pracy itp.

Tak więc nie przypisuje się szkód wyrządzanych przez alkohol wyłącznie alkoholikom i osobom pijącym alkohol, lecz całej populacji, bowiem na szkody związane z alkoholem jest narażony każdy. Badacze zajmujący się problematyką alkoholową sformułowali tzw. prawo paradoksu prewencyjnego, które mówi o tym, że suma szkód powodowanych przez uzależnionych, czyli najwięcej problemów związanych z alkoholem powodują osoby nieuzależnione i to one stanowią największą grupę w całej populacji.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii opierać się będzie na następujących zasadach: partnerstwa, systemowości, realizmu, kontekstu innych uzależnień, dostępu do informacji, kontynuacji działań.

Podsumowując, profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- 1) **profilaktyka uniwersalna** – adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych, kobiet w ciąży); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom,
- 2) **profilaktyka selektywna** – adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci z domów dziecka, dzieci adoptowane, młodzież, która „wypadła” ze szkoły, bezdomni itp.); jej celem jest opóźnianie

inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy,

3) **profilaktyka wskazująca** – adresowana jest do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste wagary, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku (np. rodzinnym); nie jest to jednak terapia.

Zadania do realizacji

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zadania obejmują:

- zwiększenie dostępności i pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć edukacyjno-rekreacyjnych w Świetlicach Postaw Twórczych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, pod zastaw i na kredyt, oraz reklamy napojów alkoholowych.

W zakresie przeciwdziałania narkomanii zadania obejmują:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz edukacyjno-rekreacyjnych w Świetlicach Postaw Twórczych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu z pomocy społecznej.

II. Diagnoza problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie oraz niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.

Alkoholizm to główne źródło niedostatku. Występuje najczęściej w rodzinach ubogich, dotkniętych niepowodzeniami życiowymi i bezrobociem. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezsprzecznie jeden z najpoważniejszych problemów. Zjawisko to stwarza problem złożony i trudny do przezwyciężenia dla wielu mieszkańców i nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i niszczyielskie działanie daje się zaobserwować wśród klientów pomocy społecznej.

Alkoholizm i narkomania pociąga za sobą liczne, daleko idące skutki społeczne jak dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia, zaburzenia stosunków międzyludzkich i przestępczość.

Narkomania i alkoholizm to jedna z przyczyn bezdomności, osamotnienia, odrzucenia przez rodzinę, braku stałych środków utrzymania, złego stanu zdrowia.

Terminem narkomania określa się stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami staje się zjawiskiem masowym i groźnym dla zdrowia i życia. Rozmiary zjawiska narkomanii na terenie naszej gminy nie są w pełni znane, lecz z przeprowadzonych ankiet wśród uczniów Gimnazjum w poprzednich latach wynika, że ten problem nadal istnieje chociaż widać spadek zainteresowania środkami odurzającymi natomiast wzrasta zainteresowanie dopalaczami.

Z problemem nadużywania alkoholu od wielu lat spotykają się pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Mietkowie. Niepokojącym jest fakt, że w rodzinach, które objęte są pomocą społeczną pracownicy socjalni dość często obserwują stwarzanie sytuacji sprzyjających picciu alkoholu, stosowanie zachęty do jego spożywania. Szczęólnego znaczenia w tych rodzinach nabiera wzorzec picia alkoholu i niekorzystny wpływ rozbieżności między zachowaniem rodziców a wymaganiami stawianymi wobec dziecka co do spożywania alkoholu, brak kontroli ze strony rodziców i stosowanie niewłaściwych metod wychowawczych. W wielu środowiskach daje się zauważyć zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, problemy wychowawcze i zdrowotne. Alkoholizm to częsta przyczyna interwencji sądu w sprawy opiekuńczo-wychowawcze.

Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej wyłącznie z powodu problemu alkoholowego (dane ze sprawozdawczości GOPS Mietków):

Rok	Liczba rodzin (osób) korzystających z pomocy OPS	Liczba rodzin (osób) korzystających z pomocy z problemem alkoholowym	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin (osób) korzystających z pomocy OPS
2012	132	18	13,64%
2013	139	16	11,51%
2014	123	16	13,01%
2015	114	10	8,77%
2016	111	13	11,71%
2017	121	11	9,09%

W 2017 roku na terenie gminy Mietków zanotowano (dane z Policji wg stanu na dzień 30.11.2017 r.):

- 31 interwencji, w tym także domowych,
- 9 osób zatrzymanych do wytrzeźwienia i doprowadzonych do Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych w Komendzie Miejskiej Policji we Wrocławiu,
- 12 osób – sprawców kolizji drogowych pod wpływem alkoholu,
- 12 osób zatrzymanych za jazdę pod wpływem alkoholu,
- 2 osoby zatrzymane za posiadanie narkotyków.

Dostępność alkoholu

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla starających się po raz pierwszy o pozwolenie. Jednym z elementów kształtowania polityki wobec problemów alkoholowych jest ograniczenie dostępności do alkoholu, poprzez ustalenie limitu liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży oraz ustalenie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Powyższe limity na terenie gminy Mietków wynoszą:

- punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (z wyjątkiem piwa) – 25,
- punkty do spożycia napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży (z wyjątkiem piwa) – 20.

Liczba punktów sprzedaży piwa jest nielimitowana.

W roku 2017 wydano 41 zezwoleń, w tym:

- do 4,5% i piwo: 19 zezwoleń na sprzedaż,
- od 4,5% do 18% bez piwa: 10 zezwoleń na sprzedaż,
- powyżej 18%: 12 zezwoleń na sprzedaż.

Na terenie gminy (wg stanu na 30.11.2017 r.) znajdowało się 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych łącznie z piwem, w tym 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5 % (wino, wódka). Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało ogółem ok. 120 osób pełnoletnich.

Na dzień 30.11.2017 r. ilość osób pełnoletnich w gminie wynosiła 3046, a ogólna liczba mieszkańców 3855.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej na terenie gminy

Na terenie gminy zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień realizowane są przez:

- 1) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Świetlice Postaw Twórczych działające w strukturze Gminnego Ośrodka Kultury,
- 4) Punkt konsultacyjny poradnictwa specjalistycznego.

Do zadań **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** należy:

- inicjowanie zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- opiniowanie projektów uchwał dotyczących:
  - a) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży,
  - b) zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
  - c) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży,

- podejmowanie działań motywujących osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego,
- podejmowanie działań zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddaniu się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Przy realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych GKRPA współpracuje z:

- placówkami leczenia odwykowego,
- Sądem Rejonowym – Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Sądowymi Kuratorami Zawodowymi i Społecznymi,
- Komisariatem Policji w Kątach Wrocławskich,
- Ośrodkiem Zdrowia w Mietkowie,
- Placówkami oświatowymi: Przedszkolem, Szkołą Podstawową i Gimnazjum,
- Świetlicami Postaw Twórczych działającymi w strukturze GOK.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy socjalnej i pomaga w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb materialno-bytowych osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych ukierunkowana jest na wspomaganie rodziny w rozwiązywaniu istniejących problemów alkoholowych. Pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady środowiskowe w zakresie występowania problemu alkoholowego w rodzinie, które są niezbędne w działaniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponadto wspólnie z Policją prowadzą stały monitoring podejmowanych działań wobec osób nadużywających alkoholu, zobowiązanych przez Komisję do podjęcia leczenia odwykowego.

Świetlice Postaw Twórczych (działające w strukturze GOK) organizują dla dzieci i młodzieży zajęcia edukacyjno-rekreacyjne w godzinach popołudniowych. Na zajęciach przekazują uczestnikom wiedzę o zagrożeniach płynących z uzależnień od alkoholu lub innych używek. Uczą i utrwalają pozytywne wzorce zachowań społecznych. Dyskretnie wspomagają uczestników zajęć ze środowisk zagrożonych w wyrównywaniu ich szans edukacyjnych oraz rozwoju uzdolnień.

W **Punkcie konsultacyjnym poradnictwa specjalistycznego** psycholog udziela bezpłatnych porad psychologicznych oraz wsparcia dla osób:

- uzależnionych od alkoholu,
- uzależnionych od narkotyków, leków, hazardu,
- z rodzin osób uzależnionych (osób współuzależnionych oraz dorosłych dzieci alkoholików),
- doświadczających kryzysu i problemów emocjonalnych,
- potrzebujących wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- doznających przemocy w rodzinie.

Psycholog udziela pomocy wszystkim mieszkańcom gminy, bez względu na ich sytuację materialną.

Celem tego Punktu jest:

- udzielanie informacji o chorobie alkoholowej oraz ośrodkach leczenia stacjonarnego i niestacjonarnego,
- motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nie uzależnionych do zmiany wzorca picia,
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia osobom doznającym przemocy,
- wsparcie psychologiczne.

III. Cele, zadania i metody realizacji programu

Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.

Cel działań:

- zmniejszenie skutków degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.

Metody realizacji:

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia o nadużywaniu alkoholu,
- kierowanie osób, które nie zgodziły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie się leczeniu odwykowemu, na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do sądu,
- udzielanie porad osobom uzależnionym od alkoholu i środków psychoaktywnych,
- współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i pomocą osobom uzależnionym,
- wspomaganie utrzymania trzeźwości poprzez zobowiązanie do uczestnictwa osób uzależnionych w ruchu samopomocowym AA.
- szkolenia osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii.

Oczekiwane efekty:

większa świadomość choroby i zmiana trybu życia.

Odbiorcy:

osoby uzależnione i współuzależnione.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

liczba osób korzystająca z poradnictwa w punkcie konsultacyjnym, liczba osób przyjętych przez terapeutę oraz zaproszonych na posiedzenie GKRPA.

Odpowiedzialni za realizację zadania:

GKRPA, GOPS.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel działań:

- zwiększenie świadomości społeczności lokalnej o dolegliwościach zaburzeń życia rodzinnego na skutek problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

Metody realizacji:

- prowadzenie i finansowanie Punktu konsultacyjnego (pokrycie kosztów zatrudnienia psychologa),
- pomoc terapeutyczna, psychologiczna i prawna dla ofiar przemocy domowej udzielana w Punkcie konsultacyjnym,
- podejmowanie działań w ramach systemu pomocy ofiarom przemocy domowej w rodzinie „Niebieska Karta”,
- finansowanie pobytu oraz terapii ofiar przemocy w placówkach do tego przeznaczonych,
- finansowanie programów profilaktycznych,
- dofinansowanie działalności Świetlic Postaw Twórczych prowadzących programy profilaktyczne z elementami socjoterapii.

Oczekiwane efekty:

- rozwinięcie działań ograniczających przemoc, podnoszenie świadomości prawnej,
- ograniczenie zachowań ryzykownych.

Odbiorcy:

dzieci i osoby krzywdzone i zagrożone przemocą, osoby współuzależnione.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób biorąca udział w programach profilaktycznych
- ewidencja wdrożonych procedur Niebieska Karta,
- ilość rodzin doświadczających przemocy,
- przeprowadzenie kampanii „Postaw na Rodzinę” oraz „Reaguj na przemoc”
- prowadzenie analiz założonych Niebieskich Kart w ramach współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym.

Odpowiedzialny za realizację:

GKRPA, GOPS, GOK (Świetlice Postaw Twórczych)

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć edukacyjno-rekreacyjnych oraz sportowo-rekreacyjnych, programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Cel działań:

- zmniejszenie ilości alkoholu wypijanego przez dzieci i młodzież,
- zmniejszenie nowych przypadków uzależnień,
- propagowanie i utrwalanie pozytywnych wzorców zachowań społecznych.

Metody realizacji:

- uwzględnienie w programach nauczania wiedzy o szkodliwości picia alkoholu, palenia nikotyny czy używania innych środków uzależniających, a także umiejętnego korzystania z komputera,
- wdrażanie i realizacja nowoczesnych programów profilaktycznych,
- współfinansowanie i pomoc w organizowanych akcjach profilaktycznych opartych na konkursach, zabawach, wycieczkach objętych szkolnym programem profilaktycznym, realizowanych przez szkoły, a także przez instytucje kultury, bibliotekę, stowarzyszenia,
- wspieranie szkolnych programów wychowawczych poprzez organizację imprez profilaktycznych,
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka, rozwijanie umiejętności wychowawczych,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych w Świetlicach Postaw Twórczych: Domanice, Stróża, Milin, Borzygniew, Piława, Proszkowice,
- podnoszenie kompetencji zawodowych członków GKRPA.

Oczekiwane efekty:

- większa świadomość dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków spożywania napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz rozbudzenie nowych zainteresowań młodych ludzi,
- zaakceptowanie i utrwalenie wzorców funkcjonowania w społeczeństwie bez używania alkoholu i narkotyków.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób biorących udział w programach profilaktycznych,
- liczba osób wdrażających program,
- liczba odbiorców.

Odpowiedzialni za realizację:

GKRPA, GOPS, GOK (Świetlice Postaw Twórczych), Placówki oświatowe.

Zadanie 4.

Ograniczenie dostępności alkoholu.

Cel działań:

- przestrzeganie przepisów ustawy w zakresie zakazu reklamy napojów alkoholowych, ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw,
- przestrzeganie wprowadzonych uchwałą Rady Gminy zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholu.

Metody realizacji:

- przeprowadzanie systematycznych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych po wydaniu pisemnego upoważnienia przez Wójta Gminy pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym pod zastaw i na kredyt oraz reklamy napojów alkoholowych.

Oczekiwane efekty:

- znajomość przepisów prawa przez sprzedawców napojów alkoholowych i zmniejszenie przypadków zakupu alkoholu przez osoby nietrzeźwe i nieletnie.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba przeprowadzonych kontroli,
- liczba interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu.

Odpowiedzialni za realizację:

GKRPA.

Zadania do realizacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Cel działań:

- zmniejszenie skutków degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.

Metody realizacji:

-rozszerzenie działalności punktu konsultacyjnego o zadania wynikające z zakresu przeciwdziałaniu i rozwiązywania problemów narkomanii.

Oczekiwane efekty:

- zapoznanie z konsekwencjami zażywania narkotyków.

Odpowiedzialni za realizację:

GKRPA.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

Cel działań:

- zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego.

Metody realizacji:

- pomoc dla rodziców dzieci zażywających narkotyki poprzez:
- informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyki,
- wykrywanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinach,
- uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii,
- dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego i prawnego.

Oczekiwane efekty:

- rozwinięcie działań ograniczających zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych i ograniczenie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież

Odpowiedzialni za realizację:

GKRPA, GOPS.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów oraz edukacyjno-rekreacyjnych w Świetlicach Postaw Twórczych.

Cel działań:

- zmniejszenie ilości uczniów sięgających po narkotyki.

Metody realizacji:

- organizowanie i prowadzenie w szkołach i przedszkolu programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- promowanie zdrowego stylu życia w działalności oświatowej,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych w szczególności do młodzieży Gimnazjum, organizowanie konkursów, olimpiad promujących zdrowy styl życia bez nałogów, zakup nagród,
- prowadzenie i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych przez szkoły jako element programów psycho-profilaktycznych,
- realizowanie elementów profilaktyki podczas imprez organizowanych z okazji „Dnia Dziecka”, „Dnia Wagarowicza”, imprez „Mikołajkowych”,
- wprowadzanie elementów profilaktyki antynarkotykowej na zajęciach w Świetlicach Postaw Twórczych.

Oczekiwane efekty:

-większa świadomość dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków zażywania narkotyków czy innych środków psychoaktywnych oraz rozbudzanie zainteresowań młodych ludzi.

Odpowiedzialni za realizację:

Placówki oświatowe, GOK (Świetlice Postaw Twórczych), GOPS.

Zadanie 4.

Wspomaganie działań instytucji i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Cel działań:

Tworzenie bazy materialnej i organizacyjnej dla realizacji programów profilaktycznych.

Metody realizacji:

- współpraca z instytucjami, organizacjami sportowymi, kościołem w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz udzielanie im pomocy finansowej dla stworzenia warunków organizacyjnych, lokalowych oraz sprzętowych do prowadzenia tej działalności,
- nawiązanie współpracy z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez:
- przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży,
- dokonywanie stałych kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dilerów narkotykowych.

Oczekiwane efekty:

- rozwinięcie współpracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii.

Odpowiedzialni za realizację:

GKRPA.

Zadanie 5.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Cel działania:

- integracja osób uzależnionych ze środowiskiem.

Metody realizacji:

- udzielanie w razie potrzeby pomocy materialnej i prowadzenie działań związanych z integracją osób uzależnionych od narkotyków, mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Oczekiwane efekty:

- zabezpieczenie potrzeb bytowych osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych.

Odpowiedzialni za realizację:

GKRPA, GOPS.

IV. Odbiorcy programu.

Niniejszy Program adresowany jest do:

- 1) dzieci i młodzieży szkoły podstawowej i gimnazjum oraz przedszkola,
- 2) rodziców i nauczycieli,
- 3) osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji uzależniających.

V. Zasady finansowania programu.

Finansowanie Programu będzie się odbywać w ramach budżetu gminy, w oparciu o opłaty pobierane za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, uzupełnione dochodami budżetu gminy z innych źródeł.

Dokumentem prawnym stanowiącym podstawę do finansowania działań ujętych w programie jest:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niewykorzystane środki finansowe na realizację Programu w danym roku kalendarzowym, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przechodzą na rok następny.

VI. Wynagrodzenia członków GKRPA.

Członkowie GKRPA biorący udział w pracach Komisji otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości:

- przewodniczący komisji – 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2017r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1747),
- sekretarz komisji – 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2017r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1747),

- członek komisji – 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2017r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1747).

VII. Wdrażanie i monitoring programu.

Koordynatorem realizacji programu będzie Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Realizacja Programu będzie monitorowana poprzez następujące wskaźniki:

- 1) liczba osób objętych terapią,
- 2) liczba osób objętych działaniami pomocowymi – współuzależnieni, dzieci z grup ryzyka, uzależnieni,
- 3) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- 4) liczba osób przyjętych przez Punkt Konsultacyjny,
- 5) liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 6) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- 7) liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia odwykowego,
- 8) liczba osób uzależnionych powstrzymujących się od nadużywania alkoholu.

VIII. Plan wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2018 roku.

Plan wydatków na realizację Programu wynosi ogółem: **84.000,- zł**

w tym:

- § 4170 – 29.940 zł: wynagrodzenie dla psychologa, wynagrodzenie członków Komisji,
- § 4210 – 1.000 zł: zakupy art. biurowych,
- § 4300 – 8.300 zł: programy profilaktyczne dla szkół, szkolenia,
- § 4110 – 1.000 zł: pochodne (ZUS) od wynagrodzenia psychologa,
- § 4610 – 3.000 zł: opłaty sądowe za wnioski do leczenia , koszty opinii biegłych,
- § 2800 – 40.760 zł: dofinansowanie dla GOK na realizację zadań z zakresu profilaktyki.

Źródłem finansowania powyższych wydatków będą dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zobowiązuje się Wójta Gminy Mietków do utworzenia układu budżetowego na realizację Programu i złożenia sprawozdania Radzie Gminy do dnia 31 marca 2019 r.

Przewodnicząca
Rady Gminy
Helena Artymowicz

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2018 rok.

Ustawa z dnia 26 października 1982r. - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. - o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.) nałożyła na samorzady gminne jako zadania własne obowiązek podjęcia działań związanych z lokalną polityką wobec problemów alkoholowych i narkomanii.

Podstawowe kategorie zadań zostały określone w w/w ustawach. Ponadto są one częścią składową gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Na realizację zadania ustawodawca przewidział dodatkowe środki w postaci upoważnienia gmin do pobierania określonych opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych. Środki te muszą być wykorzystane na realizację gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii i w żadnym wypadku nie mogą być przeznaczone na żadne inne cele.

**Przewodnicząca
Rady Gminy
Helena Artymowicz**